

Woerden, 4 december 2023

Technische vragen aan de wethouder Financiën met betrekking tot het Amendement – Aanvulling budgetoverhevelingen Oostelijke randweg (Agendapunt 6, Raadsvergadering 23 november 2023) en het Amendement – Gas geven op duurzaamheid! (begrotingsraad 9 november 2023).

Graag ontvangen wij voor de vergadering van de Auditcommissie op 12 december as. een feitenrelaas en technisch overzicht met betrekking tot de twee bovengenoemde amendementen. Daarnaast zouden wij graag een antwoord ontvangen op onderstaande vragen.

Inleiding:

Op 3 november jl. hebben alle raadsfracties en de raadsgriffie, in aanloop naar de begrotingsraad van 9 november jl., van de fractie van D66 een conceptamendement ontvangen met de titel: “Gas geven op de warmtetransitie!” (Zie bijlage). Dit amendement stelt een budgetverhoging voor klimaat en energietransitie in 2024 voor.

De gemeenteraad geeft in een document een advies op alle conceptamendementen van het college ontvangen (Zie bijlage). Dat “warmtetransitieamendement” heeft in dat adviesdocument nummer 18/A4-2 gekregen. Het college ontraadt in dit document dit amendement omdat het om een tijdelijke onttrekking uit de Algemene Reserve vraagt. Daarnaast geeft het college een advies om het amendement op een andere manier financieel te dekken.

Tijdens de begrotingsraad van 9 november jl. heeft de fractie van D66 het definitieve Amendement – Gas geven op de duurzaamheid!, ingediend (Zie bijlage). In dit amendement werd de budgetverhoging voor klimaat- en energietransitie deels gedekt vanuit een verlaging op budget onderzoek Oostelijke randweg. Dit amendement werd met een meerderheid van stemmen aangenomen. Hierdoor ontstond er in de begroting 2024 een tekort op het budget onderzoek Oostelijke Randweg.

Tijdens de gemeenteraadsvergadering van 23 november jl. is het Raadsvoorstel | Najaarsrapportage 2023 Woerden besproken. Dit raadsvoorstel is gedateerd op 10 oktober 2023. In dit raadsvoorstel en het onderliggende document “Najaarsrapportage 2023” staat niets vermeld over een budgetoverheveling van budget voor onderzoek naar de aanleg van een Oostelijke Randweg van het jaar 2023 naar 2024. Ook is de raad hierover niet geïnformeerd middels een erratum op het raadsvoorstel. Bij de bespreking van deze najaarsrapportage is door de fractie van D66 het Amendement – Aanvulling budgetoverhevelingen Oostelijke Randweg, ingediend (Zie bijlage). Dit amendement corrigeert de onttrekking van € 50.000,- uit het Amendement – Gas geven op duurzaamheid!, tijdens de begrotingsraad van 9 november jl. Hiermee werd het op 9 november jl. ontstane tekort weer aangevuld.

Vragen:

1. Is het juist dat er op 9 november jl. € 50.000,- onderzoeksbudget Oostelijke Randweg vanuit 2023 beschikbaar was dat overgeheveld kon worden naar 2024?

De budgetoverhevelingen voor Openbare Ruimte waren nog niet gereed bij het opstellen van de najaarsrapportage en zouden normaliter daarom pas bij de jaarrekening 2023 meegenomen. Naar aanleiding van vragen die in de begrotingscommissie op 26 oktober zijn gesteld door mevrouw Boersma van Progressief Woerden ontstond er onduidelijkheid over het onderzoeksbudget Oostelijke Randweg. Daarop heeft wethouder toegezegd dit uit te zoeken en schriftelijk te beantwoorden.

De ambtelijke organisatie heeft dit uitgezocht en geconstateerd dat er in 2023 een budget van € 50.000 in de begroting was opgenomen én een budget van € 100.000 in de begroting 2024, terwijl er in totaliteit € 100.000 benodigd is. Op 31 oktober is (na een reminder op 27 oktober van mevrouw Boersma) het volgende antwoord op de openstaande vraag uit de begrotingscommissie vanuit de ambtelijke organisatie verstuurd aan de griffie.

In de begroting 2024 is een bedrag geraamd van € 100.000 voor onderzoek naar de Oostelijke Randweg. In 2023 was dit bedrag € 50.000.

In 2024 wordt dus ten opzichte van 2023 € 50.000 meer beschikbaar gesteld. In de analyse wordt dit vertaald als € 50.000 nadelig ten opzichte van 2023.

In 2023 zijn echter geen uitgaven gedaan voor onderzoek of lobby naar de Oostelijke Randweg.

Er was in het verleden weerstand in de regio (provincie) om mee te denken over deze nieuwe ontsluiting. De genoemde 50.000 was daarom met name bedoeld voor lobbywerk. Dit budget hebben we echter niet hoeven aanspreken.

Op dit moment ligt er een toezegging van de provincie Utrecht dat zij willen meedoen en -betalen aan het onderzoek naar de Oostelijke Randweg.

De totale geraamde kosten voor het onderzoek naar de Oostelijke Randweg zijn 200.000. Hiervan neemt de provincie Utrecht 50% voor haar rekening. Om de provincie Utrecht zekerheid te bieden over de gemeentelijke bijdrage in de begroting is ervoor gekozen om de resterende € 100.000 in de begroting op te nemen. De niet bestede € 50.000 uit 2023 hoeft hiermee niet overgeheveld te worden en wordt in het rekeningresultaat als voordeel meegenomen.

- a. Indien, Ja, is de gehele gemeenteraad daarvan op de hoogte gebracht? **Het college heeft de bovenstaande beantwoording aan de griffie gestuurd. Het is aan de griffie om de beantwoording te delen met de raad. Het college heeft van de griffie begrepen dat dit antwoord alleen met mevrouw Boersma is gedeeld.**
 - b. Indien Nee, waarom is de gehele gemeenteraad daarvan niet op de hoogte gebracht? **N.v.t.**
 - c. Had het toevoegen van een erratum na het publiceren van het Raadsvoorstel | Najaarsrapportage 2023, zaken kunnen ophelderen? **Alleen als er majeure aanpassingen nodig zijn in een raadsvoorstel is een erratum noodzakelijk. Gezien de omvang van het bedrag, in combinatie met het feit dat in de najaarsrapportage al reeds is aangegeven dat de budgetoverhevelingen voor Openbare Ruimte bij de jaarrekening volgen, is het logisch dat er geen erratum is gestuurd.**
2. Op het conceptamendement | Gas geven op de warmtetransitie! (03.11.2023) heeft het college een negatief advies gegeven.
- a. Waarom heeft het college een advies gegeven om dit amendement technisch anders te formuleren terwijl dat bij veel amendementen van andere partijen niet is gedaan?
 - a. **Het advies was bij dit amendement 'ontraden'. Om te zorgen dat, als de raad toch zou willen instemmen met het amendement, het amendement wel technisch zou kloppen, is ambtelijk advies gegeven op welke manier deze amendementen geformuleerd zouden moeten worden om ze technisch te laten kloppen. Dit staat ook zo benoemd: "In technische zin Anders geformuleerd wordt".**
 - b. Is het advies van het college door de indienende fracties opgevolgd in het definitieve amendement dat door de gemeenteraad op 9 november jl. is aangenomen?

- a. Het amendement is ontraden, maar door de raad wel aangenomen. De technische formulering (dekking via onttrekking uit de Algemene Reserve) is door de indienende fracties niet overgenomen in de formulering van de beslispunten, maar wel in de toelichting.
- c. Indien dat advies niet is opgevolgd, op welke wijze heeft het college of ambtenaren de indienende fracties ondersteund in de formulering van het aangenomen definitieve amendement? Op 8 november is het volgende advies vanuit de ambtelijke organisatie verstuurd aan de griffie, in antwoord op een vraag van mevrouw Boersma:

==

“Mijn advies zou zijn om het beslispunt dan als volgt te formuleren:

- a) Een bedrag van € 200.000 in 2024 toe te voegen in programma 4 aan budget taakveld 7.4 om het ambitieniveau op het gebied van klimaat en energietransitie weer naar boven bij te stellen.
- b) Het budget voor onderzoek Oostelijke randweg in programma 2 op taakveld 2.1 te verlagen met € 50.000.
- c) De storting in de algemene reserve in 2024 met € 150.000 te verlagen.
- d) Bij de eerste begrotingswijziging voor 2024 € 150.000 te storten in de algemene reserve, vanuit de verwachte positieve effecten van de septembercirculaire 2023.

Hierbij dus wel de kanttekening die ik gisteren heb gestuurd inzake de budgetoverheveling. Formeel kan het college dan dus pas vanaf de vaststelling van de jaarrekening (en daarmee het besluit over de budgetoverhevelingen) beschikken over de € 50.000 die dan wordt overgeheveld vanuit 2023.

- d. Was op 9 november jl. al bij de gehele raad bekend dat er € 50.000,-- voor onderzoek Oostelijke Randweg overgeheveld kon worden van 2023 naar 2024? Indien dat het geval was waaruit blijkt dat?

Zie de tekst van de mail die op 31 oktober aan de griffie is verstuurd (zie het antwoord op vraag 1). In reactie hierop heeft mevrouw Boersma de volgende vraag gesteld:

Op 31 oktober werd als antwoord op mijn technische vraag over de oostelijke randweg onder andere geschreven dat er in 2023 geen kosten zijn gemaakt voor onderzoek en lobby. Betekent dit dat er in feite €50.000 “over” is en dat dit bedrag nog te besteden is voor de begroting van 2024?

Hierop is vanuit de ambtelijke organisatie geantwoord:

Het budget is inderdaad voor 2023 niet benodigd. Dit betekent dat dit geld in 2023 in principe vrijvalt bij de jaarrekening.

Mogelijk kan dit bedrag via budgetoverhevelingen meegenomen worden naar 2024, maar dat is mede afhankelijk van het jaarrekeningresultaat en de keuze die de raad bij vaststelling van de jaarrekening maakt. Het is dus nog niet zeker dat dit geld vanuit 2023 beschikbaar is voor de begroting 2024.

Het college heeft de bovenstaande beantwoording aan de griffie gestuurd. Het is aan de griffie om de beantwoording te delen met de raad.

3. Had de € 50.000,-- voor onderzoek Oostelijke Randweg 2023 door fracties ook aangewend kunnen worden voor het bekostigen van doelen in andere amendementen dan het Amendement – Gas geven op de duurzaamheid!? Welke ruimte heeft het college andere fracties gegeven om dit geld ook daadwerkelijk voor de bekostiging van andere

amendementen aan te wenden? In de beantwoording aan mevrouw Boersma is aangegeven dat het budget van 2023 in principe vrijvalt bij de jaarrekening. Het college heeft hier dus geen standpunt over ingenomen.

4. Tijdens het bespreken van het Amendement | Aanvulling budgetoverhevelingen Oostelijke Randweg (23 november jl.) heeft de wethouder gezegd: “Het college vindt het belangrijk dat het amendement wordt aangenomen want het is nodig om de begroting [2024] dekkend te maken”.
 - a. Heeft de wethouder of zijn ambtenaren in aanloop naar de indiening van de twee amendementen tijdens de begrotingsraad en de bespreking van de Najaarsrapportage 2023, de indienende fracties over deze compensatie-structuur geadviseerd? Zo, Ja, hoe? De wethouder heeft vragen gehad van fracties over ambities en dekkingsopties. Daarbij heeft de wethouder steeds geadviseerd om dergelijke vragen technisch/schriftelijk te stellen, zodat de antwoorden voor de hele raad beschikbaar zouden zijn.
 - b. Ziet het college dit schuiven van financiële middelen tussen lopende begroting, najaarsrapportage en nieuwe begroting als gewenst? Nee, het college heeft het amendement bij de begroting ontraden. Het feit dat het college positief heeft geadviseerd op het amendement bij de najaarsrapportage vloeide voort uit het door de raad aangenomen amendement bij de Begroting.
5. Op verzoek van de raad heeft het college, dit jaar voor het eerst, bij de najaarsrapportage aangegeven welke middelen overgeheveld konden worden naar het volgende boekjaar en daarover ook inderdaad een besluit genomen.
 - a. De € 50.000,-- die is overgeheveld van 2023 naar 2024 om het Amendement | Aanvulling budgetoverhevelingen Oostelijke Randweg te bekostigen stond niet in de door het college geadviseerde lijst van overhevelingen. Wat vindt het college er van dat de gemeenteraad bij de begrotingsraad amendementen bekostigt die bij de najaarsrapportage niet eens in de lijst van te overhevelen middelen staan? Het college is hier geen voorstander van.
 - b. Hoe weet de raad bij de najaarsrapportage dat de later volgende jaarrekening positief zal sluiten? Met andere woorden hoe kan de raad weten of het, op advies van het college, bij de najaarsrapportage geen tekorten naar een volgend boekjaar doorschuift? Zowel het college als de raad kunnen niet met zekerheid zeggen dat de jaarrekening positief zal eindigen. De ervaringen van de laatste jaren laten wel zien dat er steeds overschotten op de jaarrekening zijn.
 - c. Wanneer de raad bij de begrotingsraad financiële middelen uit de najaarsrapportage aanwendt om amendementen te bekostigen, waarop (in die najaarsrapportage) geen of een negatief advies vanuit het college geldt, welk effect heeft dat op de financiële hygiëne van de gemeente? Het college is van mening dat dit de financiële transparantie niet ten goede komt.
 - d. Wanneer de jaarrekening 2023 negatief sluit, mogen we dan concluderen dat de financiële middelen die tijdens de begrotingsraad van 9 november jl. zijn aangewend voor de bekostiging van het Amendement – Gas geven op duurzaamheid!, eigenlijk niet beschikbaar waren en het dus feitelijk een onttrekking uit de Algemene Reserve betreft? Ja.